

Brüsszel, 2017.3.2.
COM(2017) 202 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK

Tizedik jelentés a migránsok EU-n belüli áthelyezéséről és áttelepítéséről

1. Bevezetés

Az Európai Bizottság a súlyos menekültügyi válság kezelése érdekében 2015 óta nagy erővel dolgozik az Európai Tanács és az Európai Parlament által több ízben is sürgetett átfogó migrációs politika valamennyi elemének megvalósításán. Ezek között rövid és hosszú távú intézkedések egyaránt szerepelnek: a migrációs áramlások EU-n kívüli kezelésétől és az Európába irányuló, illetve Európán belüli irreguláris áramlások megfékezésétől egészen az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség létrehozása révén a külső határaink hatékony védelmének biztosításáig, a közös európai menekültügyi rendszer megreformálásáig, valamint a legális migráció lehetőségeinek kiterjesztéséig, többek között az áttelepítésre vonatkozó közös uniós keret kialakításán keresztül.

Az ideiglenes szükséghelyzeti áthelyezési¹ és áttelepítési mechanizmus² az uniós válaszingtézkedések kulcsfontosságú összetevői, amelyek a migrációkezelés javítását és a szolidaritás elvének gyakorlati érvényesülését szolgálják. Az Európába irányuló irreguláris migráció fenntartható módon történő csökkentése érdekében bevezetendő vagy már bevezetett egyéb intézkedésekkel együtt ezek a mechanizmusok fontos elemként épülnek be abba az átfogó stratégiába, amelynek célja a migrációs helyzet ellenőrzött keretek közé való visszaterelése.

A méltányos felelősségmegosztás szolidaritás nélkül nem valósulhat meg. A Bizottság intézkedései és javaslatai erre az elvre épülnek, és nem választhatók el egymástól. Az állam-, illetve kormányfők máltai nyilatkozatával³ összhangban az EU átfogó migrációs politikájának valamennyi elemét meg kell valósítani. A Bizottság ajánlásának megfelelően a Görögországba irányuló dublini transzferek 2017. március 15-től történő folytatása nem különíthető el az arra vonatkozó kollektív felelősségtől, hogy az áthelyezésről szóló tanácsi határozatokban előírt kötelezettségek teljesítése által enyhíteni kell a Görögországra nehezedő nyomást. Emellett, míg az Olaszországra és Görögországra nehezedő nyomás mérséklése érdekében rövid távon kulcsfontosságú a szükséghelyzeti áthelyezési mechanizmusok maradéktalan végrehajtása, addig ugyanakkora jelentőséggel bír, hogy ezzel párhuzamosan felgyorsuljon a közös európai menekültügyi rendszer – és különösen a Dublini Rendelet – reformjára irányuló munka. Ennek a reformnak köszönhetően Európa méltányos, ám hatékony menekültügyi politikával fog rendelkezni, amely az összes tagállam közötti egyértelmű és méltányos felelősségmegosztáson alapul, valamint biztosítja a rendkívüli nyomással járó helyzetek kezeléséhez szükséges strukturális eszközöket.

¹ 2015 szeptemberében a Tanács két jogilag kötelező erejű határozat elfogadásával ideiglenes szükséghelyzeti áthelyezési mechanizmust hozott létre az egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló kérelmezők Görögországból és Olaszországból való áthelyezése céljából. Az első és a második tanácsi határozat Olaszországból összesen 39 600, Görögországból pedig összesen 66 400 személy áthelyezését irányozza elő. Az EU–Törökország nyilatkozat nyomon követéseként 2016 szeptemberében határozatot fogadtak el arról, hogy a tagállamok között még kiosztatlan, fennmaradó 54 000 férőhelyet rendelkezésre bocsátják a Törökországban tartózkodó szíriai állampolgárok EU-ba történő legális befogadása céljából. Az eddigi visszajelzések szerint a tagállamok ebből az 54 000-ből 34 000 helyet kívánnak felhasználni a Törökországban tartózkodó szíriaiak legális – többek között áttelepítés útján megvalósuló – befogadására. A 2015. szeptemberi második, 120 000 menedékkérő elhelyezésére vonatkozó tanácsi határozatot Magyarország és Szlovákia számos érvet felsorakoztatva a Bíróság előtt megtámadta. Az ítélet meghozatala 2017 folyamán esedékes.

² 2015 júliusában a tagállamok és a dublini társult országok 22 504 nemzetközi védelemre szoruló személy EU-n kívülről történő áttelepítéséről állapodtak meg.

³ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2017/01/03-malta-declaration/>

2016 során ugyan lényegesen csökkent az Európába érkező migránsok száma, ám Görögország még így is igen nagy nyomásnak van kitéve: területén továbbra is mintegy 62 300 migráns tartózkodik. Görögországnak emellett erőforrásokat kell fordítania az EU–Törökország nyilatkozat végrehajtására is, és biztosítani kell a 2016. március 20. után Törökországból a görög szigetekre érkezett irreguláris migránsok Törökországba való visszatérését célzó napi műveleteket. Olaszországban 2016-ban az érkező migránsok száma új rekordot döntött: 181 436⁴ személy érkezett az országba (18 %-kal több mint 2015-ben), akiknek 14 %-a kísérő nélküli kiskorú. Az EU területén való tartózkodásra nem jogosult migránsok visszaküldésére irányuló erőfeszítések fokozását célzó, Olaszország által a közelmúltban előterjesztett intézkedések⁵ üdvözlendőek, és mielőbb végre kell hajtani őket. Az áthelyezés minden bizonnyal enyhíteni fogja az Olaszországra nehezedő nyomást, mivel megosztja a tagállamok között az egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló migránsok kezelésének felelősségét.

A Bizottság havi rendszerességgel beszámol az áthelyezési és áttelepítési mechanizmusok végrehajtásáról. Az áttelepítés terén elért eredmények ígéretesek, ugyanez azonban nem mondható el az áthelyezésről, amely tekintetében lassú a haladás. Az áthelyezési kötelezettségek gyors végrehajtásának ösztönzése érdekében a Bizottság a helyszínen fennálló helyzetből kiindulva konkrét célkitűzéseket határozott meg⁶, ezáltal biztosítva, hogy az Olaszország, illetve Görögország területén tartózkodó, arra jogosult migránsok áthelyezése hatékonyan és zökkenőmentesen, a tanácsi határozatokban előírt időkereten belül megvalósuljon. A Bizottság kétoldalú felhívásokat intézett a tagállamokhoz, hogy fokozzák a kitűzött célok és mindenekelőtt a kötelezettségeik teljesítésére irányuló erőfeszítéseiket. Az áthelyezésben már tevékenyen részt vevő tagállamok és társult országok kedvezően reagáltak ezekre, és ismertették a Bizottsággal tervezett havi vállalásaikat. A kevésbé aktív tagállamoktól kapott visszajelzések ugyanakkor vegyes képet mutatnak.

Jelenleg az áthelyezési műveletek megvalósításához és a kitűzött célok tagállamok általi teljesítéséhez szükséges valamennyi operatív előfeltétel adott. Egyes tagállamok és társult országok elől járnak a jó példával. Ezt a többieknek is követniük kell. Amennyiben minden tagállam eleget tesz kötelezettségvállalásainak, 2017 szeptemberére az Olaszországban és Görögországban tartózkodó, arra jogosult valamennyi személy áthelyezése megvalósulhat. Most elengedhetetlen, hogy valamennyi tagállam fokozott és összehangolt erőfeszítéseket tegyen, valamint valamennyi érintett szereplő szorosan együttműködjön, hogy kézzelfogható eredményeket tudjanak felmutatni az Európai Unió átfogó migrációs politikájának e kulcsfontosságú eleme terén, amint azt az állam-, illetve kormányfők is sürgették.

⁴ Forrás: olasz belügyminisztérium.

⁵ Decreto-Legge 17 febbraio 2017, n. 13, Disposizioni urgenti per l'accelerazione dei procedimenti in materia di protezione internazionale, nonche' per il contrasto dell'immigrazione illegale. (GU Serie Generale n.40 del 17-2-2017). Közzététel: GURI 40. sz., 2017.2.17., hatálybalépés: 2017.2.18.

⁶ COM(2016) 791 final. A Bizottság egy kétlépcsős, fokozatos megközelítésre tett javaslatot, amely elegendő időt hagy a tagállamoknak fellépéseik megtervezéséhez és összehangolásához, valamint biztosítja a kapacitások fokozatos bővítését a logisztikai szűk keresztmetszetek kialakulásának elkerülése végett. Az első lépés, hogy Görögország tekintetében havi 1 000-ről havi 2 000-re, Olaszország tekintetében pedig havi 400-ról havi 1 000-re emelik az áthelyezések számát, majd második lépésként 2017 áprilisától kezdve további emelés valósul meg Görögország esetében havi 3 000-re, Olaszország esetében pedig havi 1 500-ra.

2. Áthelyezés

Az áthelyezés üteme fokozatosan gyorsult, és a február 28-i adatok szerint 13 546 személyt már áthelyeztek (9 610-et Görögországból és 3 936-ot Olaszországból), viszont ez a Tanács által előírányzott jogi kötelezettségnek (Olaszország és Görögország tekintetében 106 000 áthelyezés) még a 14 %-át sem éri el. A jelenlegi ütem mellett az áthelyezett személyek összlétszáma messze el fog maradni a 2017 szeptemberéig teljesítendő kötelezettségektől.

Eddig **Franciaország** helyezte át a legtöbb kérelmezőt (2 758), majd a sorban **Németország** (2 626) és **Hollandia** (1 486) következik. Mindazonáltal a mellékletekben szereplő adatokból kitűnik, hogy egyelőre csak két tagállam, **Málta** és **Finnország** nyújt megfelelő teljesítményt ahhoz, hogy mind Olaszország, mind Görögország tekintetében idejében teljesítse kötelezettségeit. **Luxemburg** és **Portugália** ugyancsak folyamatos előrelépéseket tesz a Görögországra és Olaszországra vonatkozó kötelezettségeinek végrehajtása terén. Emellett a **társult országok** – annak ellenére, hogy önkéntes alapon vesznek részt a mechanizmusban – összességében jól haladnak áthelyezési vállalásaik időben történő teljesítése felé. Végül **Svédország** most teszi meg az ahhoz szükséges előkészületeket, hogy Olaszország és Görögország tekintetében is 2017 júniusa és szeptembere között eleget tegyen áthelyezési kötelezettségeinek.

Más tagállamokat illetően sajnos kiábrándító a helyzet. **Magyarország**, **Ausztria** és **Lengyelország** változatlanul elutasítja az áthelyezési mechanizmusban való részvételt. A **Cseh Köztársaság** 2016 májusa óta nem tett vállalást, és 2016 augusztusa óta egyetlen személyt sem helyezett át, így az eddigi összes áthelyezése a rá jutó kvóta 1 %-át sem éri el. **Bulgária**, **Horvátország** és **Szlovákia** meglehetősen korlátozott mértékben vesz részt az áthelyezésben (a rájuk eső kvóta 1–2 %-át helyezték át).

Ezen túlmenően **Belgium**, **Németország** és **Spanyolország** – az áthelyezés felgyorsítására irányuló közelmúltbeli erőfeszítéseik ellenére – eddig a rájuk jutó kvóta mintegy 10 %-át helyezték át, és Spanyolország nem tesz havi rendszerességű vállalásokat. Végül, a kezdeti szakaszban aktívnak mutató tagállamok némelyikének részvétele mostanra visszaesett, ezért ezek az országok felszólítást kaptak az áthelyezés korábbi ütemének visszaállítására.

Görögország

Az eddig áthelyezett 9 000 főn kívül jelenleg körülbelül 20 000 olyan személy tartózkodik Görögországban, aki áthelyezésre jogosult lehet. Az EU–Törökország nyilatkozat további folyamatos végrehajtása mellett a migrációs helyzet stabilizálódására lehet számítani. **A havi 1 000 fős jelenlegi áthelyezési ütemből kiindulva 2017 szeptemberére a Görögországból áthelyezett személyek összlétszáma mintegy 16 400-ra fog nőni, ami az áthelyezésre jogosultak 57 %-át teszi ki⁷. Az országra nehezedő teher enyhítéséhez ez nem elegendő.**

Az Európai Tanács által jóváhagyott⁸ cselekvési tervben⁹ kitűzött, havi 3 000 fős áthelyezési cél teljesítése esetén a 2017 szeptemberéig végrehajtott áthelyezések teljes száma 28 400 és 30 400 közé emelkedne. E célkitűzés teljesítése azt jelentené, hogy a Görögországban tartózkodó, valószínűleg áthelyezésre jogosult migránsok túlnyomó

⁷ Áprilisban, a regisztrálási program lezárulása után pontosabb adatok fognak rendelkezésre állni.

⁸ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2016/12/15-euco-conclusions-final/>

⁹ COM(2016) 792 final, 1. melléklet.

többségét áthelyeznék, tehát megvalósulna a 2015 szeptemberében elfogadott szükséghelyzeti intézkedés fő célja.

Görögország tekintetében csupán néhány ország (**Észtország, Írország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Portugália és Finnország**) halad jó úton áthelyezési kötelezettségvállalásai teljesítése felé. A célkitűzések azonban csakis akkor érhetők el, ha valamennyi tagállam a rá eső mértéknek megfelelően havi rendszerességgel hivatalos vállalatokat tesz és áthelyezéseket hajt végre. Különösen azoknak a tagállamoknak, amelyek eddig egyáltalán nem vagy csak igen korlátozottan vettek részt az áthelyezésben (**Cseh Köztársaság, Magyarország, Horvátország, Ausztria, Lengyelország és Szlovákia**), haladéktalanul be kell kapcsolódniuk a mechanizmusba. **Spanyolországnak** havi szinten a rá eső mértéknek megfelelő vállalatokat kell tennie, míg **Bulgáriának, Ciprusnak, Litvániának, Luxemburnak, Portugáliának, Romániának és Szlovéniának** vissza kell térnie a havi rendszerességgű vállalatátételhez és áthelyezéshez. **Belgiumnak** – amely nemrég jelezte az áthelyezések felgyorsítása iránti szándékát – és **Németországnak** szintén növelnie kell havi vállalatátételeit és áthelyezéseit a rá eső mértéknek megfelelően. **Franciaországnak** és **Hollandiának** a maga részéről fenn kell tartania legalább a havi erőfeszítések jelenlegi mértékét, és ugyanez igaz azokra a tagállamokra és társult országokra is, amelyek már jó úton haladnak kötelezettségeik időben történő teljesítése felé. Valamennyi tagállamnak több férőhelyet kell biztosítania a kísérő nélküli kiskorúak – köztük a házas kiskorúak – áthelyezése céljából, nagyobb rugalmasságot kell tanúsítania, és a rá eső mértékben be kell fogadnia a kiszolgáltatók helyzetben lévőket.

E célkitűzések teljesítése elsősorban az áthelyezési céltagállamokon múlik, mivel Görögország, valamint a mechanizmus végrehajtásában részt vevő uniós ügynökségek és nemzetközi szervezetek már teljesítették az áthelyezéssel kapcsolatos feladataikat. **Görögország** végrehajtotta a Bizottság havi jelentéseiben megfogalmazott ajánlások többségét, elsősorban annak érdekében, hogy az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO) és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) támogatásával gyorsan regisztrálja az összes migránst, köztük az áthelyezésre jogosultakat is. Ennek köszönhetően 2017 márciusára megvalósul a jelenleg Görögországban tartózkodó valamennyi migráns regisztrálása (az eredeti tervhez képest egy hónappal korábban). Az **EASO** új operatív tervet hajt végre, amely a szakértők folyamatos kiküldése érdekében lehetővé teszi ideiglenes alkalmazottak felvételét is. Emellett az áthelyezési akták minőségének megőrzése és a görög menekültügyi szolgálat kezdő munkatársainak támogatása terén kulcsfontosságúnak bizonyult az EASO hozzájárulása. Az **UNHCR** és a **Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM)** által nyújtott koordinált támogatásnak köszönhetően eredményesebbé vált az áthelyezési eljárás. Az UNHCR meghatározó szerepet játszott a tömeges előzetes regisztrálási program kidolgozásában és az áthelyezést kérelmezők megfelelő elszállásolásának biztosításában, míg az IOM gondoskodik arról, hogy minden kérelmező átessen az orvosi vizsgálaton és kapjon indulás előtti tájékoztatást, és ezzel egyidejűleg rugalmasan alkalmazkodik a tagállamok által előírt feltételekhez, valamint folyamatosan bővíti kapacitásait.

Olaszország

2016 során nagyjából 20 700 eritreai állampolgár érkezett Olaszországba, ugyanakkor az olasz hatóságok eddig csupán 5 300–5 800-at regisztráltak közülük áthelyezés céljából. **A havi 750 fős jelenlegi áthelyezési ütemből kiindulva 2017 szeptemberére az Olaszországból áthelyezett személyek összlétszáma mintegy 9 200-ra fog nőni, ami**

jelenleg a potenciálisan áthelyezésre jogosultak 44 %-át teszi ki¹⁰. Az országra nehezedő teher enyhítéséhez ez nem elegendő. Ráadásul a helyzet a jövőbeli migrációs nyomás függvényében változhat.

A havi 1 500 fős áthelyezési cél teljesítése esetén a 2017 szeptemberéig végrehajtott áthelyezések teljes száma 11 200 és 14 200 közé emelkedne.

Csupán nyolc ország (**Németország, Franciaország, Málta, Hollandia, Norvégia, Finnország, Portugália és Svájc**) vesz részt maradéktalanul az Olaszországból történő áthelyezésben. Egyes további tagállamok (**Belgium, Horvátország, Lettország, Románia és Spanyolország**) eddig mindössze néhány személyt helyeztek át. Mások (**Ciprus, Horvátország, Luxemburg, Románia, Szlovénia és Spanyolország**) nem tesznek havi rendszerességu vállalatokat. Továbbra is túl sok olyan tagállam van, amely még egyetlen személyt sem helyezett át Olaszországból (**Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Írország, Magyarország, Litvánia, Ausztria, Lengyelország és Szlovákia**).

A célkitűzések akkor érhetők el, ha valamennyi tagállam a rá eső mértéknek megfelelően havi rendszerességgel vállalatokat tesz és áthelyezéseket hajt végre. Az Európallal és az olasz hatóságokkal megállapodások jöttek létre a kivételes kiegészítő biztonsági ellenőrzések – köztük a biztonsági meghallgatások – megkönnyítése érdekében. A kevésbé aktív tagállamoknak tehát, amelyek eddig biztonsági aggályokkal¹¹ indokolták csekély áthelyezési rátájukat, most haladéktalanul fokozniuk kell erőfeszítéseiket. Ezzel egyidejűleg a kérelmezők körében kevésbé ismert tagállamoknak javítaniuk kell a tájékoztatást, többek között a kulturális orientációt.

Olaszországnak a maga részéről rugalmasabban kell kezelnie a kiegészítő biztonsági meghallgatások Europol általi végrehajtását lehetővé tevő indokokat. Ezen túlmenően Olaszországnak a lehető legrövidebb időn belül és folyamatosan azonosítania és áthelyezés céljából regisztrálnia kell az áthelyezésre jogosult személyeket. Ehhez Olaszországnak – szükség esetén az EASO támogatásával – növelnie kell a kérelmeket feldolgozó személyzet létszámát a dublini egységen belül, beleértve a már meglévő EASO mobil csapatokat is, amelyek az eredeti áthelyezési központokon kívül regisztrálják az áthelyezésre jogosult migránsokat. Olaszországnak továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az eljárás utolsó szakaszaiban a kérelmezők a néhány kijelölt áthelyezési központ valamelyikében tartózkodjanak. Ez hatékonyabbá tenné az indulás előtti szakaszt, beleértve a szükséges orvosi vizsgálatokat és a kulturális orientációt is, emellett segítene csökkenteni a szökés veszélyét, hiszen felgyorsulna a kérelmek feldolgozása. Végül Olaszországnak késedelem nélkül egyértelműen meg kell határozni a kísérő nélküli kiskorúak áthelyezését lehetővé tevő eljárásokat (többek között a gyámok kijelölésének előmozdítása révén), igénybe kell vennie az EASO iránymutatását és további támogatását, valamint létre kell hozni egy vagy két, kísérő nélküli kiskorúak számára kijelölt áthelyezési központot az eljárások felgyorsítása érdekében.

¹⁰ A jelenleg Olaszországban tartózkodó, potenciálisan áthelyezésre jogosult személyek számát illetően nem áll rendelkezésre megbízható adat.

¹¹ Észtország és Írország egyszer tett vállalat, de mivel akkor nem engedélyezték számukra a biztonsági interjúk lefolytatását, mostanáig nem tettek újabb vállalat. Emellett Litvánia elutasította az Olaszország által küldött első áthelyezési kérelmeket; és bár Litvánia szinte minden hónapban tesz vállalat, Olaszország nem küldött több áthelyezési kérelmet.

A Görögországra és az Olaszországra vonatkozó célkitűzések teljesítése érdekében kulcsfontosságú, hogy:

- Minden tagállam a rá eső mértéknek megfelelően havi rendszerességgel tegyen vállalásokat és hajtson végre áthelyezéseket, tartsa be az áthelyezési eljárási szabályzatokban meghatározott válaszadási határidőket, valamint javítsa befogadási és integrációs rendszerét a késedelmes áthelyezési célú átadások elkerülése érdekében, maradéktalanul felhasználva az uniós forrásokat.
- Egyetlen tagállam se válogasson tetszése szerint és ne hozzon önkényes döntést az áthelyezési kérelmek elfogadásakor. A kérelmek kizárólag a tanácsi határozatokban meghatározott okokból utasíthatók el.
- Olaszország mielőbb azonosítsa és áthelyezés céljából regisztrálja az arra jogosult összes érkező migránst, kezelje rugalmasabban az Europol által végzett biztonsági meghallgatások indokait, biztosítsa, hogy az eljárás utolsó szakaszaiban a kérelmezők a néhány kijelölt áthelyezési központ valamelyikében tartózkodjanak, továbbá a lehető leghamarabb kezdje meg a kísérő nélküli kiskorúak áthelyezését.

3. Áttelepítés

Az áttelepítés területén jelentős eredményeket sikerült elérni, így a 2015. július 20-i tanácsi következtetések keretében elfogadott 22 504 áttelepítésnek már több mint fele megvalósult. 2016. február 6. óta 454 főt telepítettek át, elsősorban Törökországból, Jordániából és Libanonból. 2017. február 27-ig összesen **14 422** személyt telepítettek át 21 célországba (**Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Németország, Észtország, Franciaország, Izland, Írország, Olaszország, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Hollandia, Norvégia, Ausztria, Portugália, Spanyolország, Finnország, Svédország, Svájc és az Egyesült Királyság**). Észtország, Írország, Hollandia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság, csakúgy mint a **társult ország Izland, Liechtenstein és Svájc** már teljesítette vállalásait.

A mechanizmusban részt vevő államok többsége jelezte, hogy áttelepítési erőfeszítései elsősorban – bár nem kizárólag – a Jordániában, Libanonban és Törökországban tartózkodó szíriaiakra irányultak. Ez a 2016. március 18-i EU–Törökország nyilatkozat keretében tett, a szíriaiak Törökországból történő áttelepítésére irányuló tagállami erőfeszítéseket is magában foglalja.

2016. április 4. óta **3 565** szíriait telepítettek át Törökországból az EU–Törökország nyilatkozat alapján létrehozott 1:1 mechanizmus áttelepítési részének keretében. A legutóbbi beszámolási időszak óta összesen 467 személyt telepítettek át e mechanizmus keretében, a fennmaradó vállalások száma pedig 12 108. Az 1:1 mechanizmus keretében végrehajtott áttelepítések eddig a következő országokba irányultak: **Belgium, Németország, Észtország, Franciaország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Spanyolország, Finnország és Svédország**. Ezen túlmenően **Norvégia** április 4. óta 150 szíriai állampolgárt telepített át Törökországból¹².

¹²

Bár Norvégia alkalmazza az 1:1 mechanizmus kapcsán Törökországgal közösen elfogadott áttelepítési eljárási standardokat, az 1:1 mechanizmus keretében Törökországból Norvégiába áttelepített szíriaiak számát nem számítják be a Görögországból visszatérő szíriaiak számába.

Azoknak a tagállamoknak, amelyek a 2015. július 20-i következtetések értelmében még nem hajtottak végre áttelepítést, illetve amelyek még jócskán elmaradnak a rájuk vonatkozó célkitűzés teljesítésétől, fokozniuk kell erőfeszítéseiket. Mindenekelőtt azoknak a tagállamoknak kell jobban összpontosítaniuk erőfeszítéseiket, amelyek a meglévő uniós szintű mechanizmusok keretében még egyáltalán nem hajtottak végre áttelepítést (**Bulgária, Ciprus, Görögország, Horvátország, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia**), továbbá a **Cseh Köztársaságnak, Dániának és Portugáliának** is, amelyek hónapok óta nem számoltak be semmilyen előrelépésről.

4. További teendők

Az elmúlt egy évben a Bizottság havonta beszámolt a helyzetről, hogy ezáltal előmozdítsa az áthelyezésről szóló tanácsi határozatok végrehajtását, szorosan együttműködve Olaszországgal, Görögországgal, a tagállamokkal, az uniós ügynökségekkel és a nemzetközi szervezetekkel. Az áthelyezési műveletek megvalósításához szükséges valamennyi előfeltétel és operatív infrastruktúra immár rendelkezésre áll. Létrejött az uniós fogadóállomások, működésbe léptek az áthelyezést támogató eljárások, és az uniós ügynökségek és a nemzetközi szervezetek Olaszországgal és Görögországgal vállvetve dolgoznak teljeskörűen működő, valódi európai csapatok keretében.

Az áthelyezési eredmények ugyanakkor nem tükrözik az előkészítő tevékenységek terén tett előrelépéseket. Az áthelyezést illetően tapasztalható ugyan haladás, ám az szórványos és egyenetlen maradt. Az együttes erőfeszítéseknek köszönhetően 2016 szeptemberéig fokozatosan gyorsult az áthelyezés, ám mindössze néhány tagállam halad jó úton a tanácsi határozatokban foglalt kötelezettségeik teljesítése felé. A jelenlegi ütemből kiindulva az áthelyezett személyek összlétszáma messze el fog maradni a 2017 szeptemberére kitűzött céloktól. Most kell cselekedni, és az elkövetkező hónapokban valamennyi tagállamnak lényegesen növelnie kell a havi áthelyezések számát.

A tanácsi határozatok 2015. szeptemberi elfogadásakor a Tanács kétéves időkeretet állapított meg, amely egy szükséghelyzeti mechanizmus tekintetében helyénvalónak tűnt. A határozatok végrehajtása immár tizenhét hónapja megkezdődött, azonban **Görögországra és Olaszországra változatlanul nagy nyomás nehezedik, és az áthelyezéseknek eddig csupán 14 %-a valósult meg. Kulcsfontosságú, hogy minden tagállam sürgősen fokozza erőfeszítéseit és teljesítse a havi célkitűzéseket – ami Görögország esetében legalább havi 3 000, Olaszország esetében pedig legalább havi 1 500 áthelyezést jelent. A Görögországra vonatkozó célkitűzést az Európai Tanács hagyta jóvá. Ezek a célok azt hivatottak biztosítani, hogy a jelenleg Olaszország, illetve Görögország területén tartózkodó, arra jogosult személyek áthelyezése hatékonyan és időben megvalósuljon, elkerülve azokat az operatív és logisztikai szűk keresztmetszeteket, amelyek akkor alakulnának ki, ha a fennmaradó átadások többségének végrehajtása a szeptember előtti utolsó hónapokra maradna. Olaszország, Görögország, az uniós ügynökségek és a nemzetközi szervezetek bővítették kapacitásaikat a célkitűzések teljesítése érdekében. Felkészültek és készen állnak a havi célszámok teljesítésére.** Görögországban jelenleg 9 000 személy áll készen az áthelyezésre, ám a vállalások száma elmarad ettől. **Most a többi tagállamon a sor, hogy eleget tegyenek köteleességeiknek.**

Az áthelyezési mechanizmus sikerének mércéje az lesz, hogy megvalósul-e az áthelyezésre jogosult összes személy más tagállamba történő tényleges áthelyezése a tanácsi határozatokban előírányzottak szerint, és valamennyi tagállam aktívan részt vesz-e a

mechanizmusban, a lojális együttműködés szellemében. **A Görögországban és Olaszországban tartózkodó migránsok mostani létszámát tekintve az előreláthatólag áthelyezésre jogosult személyek mindegyikének áthelyezése lehetséges és megvalósítható 2017 szeptemberéig.** Most érkezett el az ideje, hogy az állam-, illetve kormányfők felhívásait konkrét gyakorlati lépések kövessék.

A Bizottság felkéri a Tanács máltai elnökségét és a tagállamokat, hogy a Bel- és Igazságügyi Tanács március végén esedékes ülésén kövessék nyomon a Bizottság ajánlásait és célkitűzéseit, ezáltal biztosítva, hogy még 2017 szeptembere előtt összehangolt módon növekedjen az áthelyezések aránya.

Ha a tagállamok rövid időn belül nem fokozzák áthelyezési erőfeszítéseiket, és ha a Görögországra és Olaszországra nehezedő nyomás nem enyhül, a Bizottság habozás nélkül élni fog a Szerződések által rá ruházott hatáskörökkel.

Az áthelyezési mechanizmus hiányos végrehajtása nem csupán azt vonja maga után, hogy Görögország és Olaszország változatlanul nagy nyomásnak lesz kitéve, hanem a migrációs és menekültügyi válság átfogó uniós kezelésének más vonatkozásaiban is hátráltatni fogja az előrehaladást. Mindenesetre a tanácsi határozatok értelmében a tagállamok jogi kötelezettségei 2017 szeptembere után sem szűnnek meg. Ezért a tagállamoknak ezt követően is minden jogosult kérelmező esetében észszerű időkereten belül le kell folytatniuk a tanácsi határozatokban előírt áthelyezési eljárást.

Ezzel párhuzamosan a tagállamoknak folytatniuk kell áttelepítési kötelezettségvállalásaik teljesítését. Azoknak a tagállamoknak pedig, **amelyek még egyáltalán nem hajtottak végre áttelepítést, illetve még jócskán elmaradnak a 2015. július 20-i következtetésekben kitűzött cél teljesítésétől, fokozniuk kell erőfeszítéseiket.**